

31996L0009

L 77/20

EIROPAS KOPIENU OFICIĀLAIS VĒSTNESIS

27.3.1996.

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA 96/9/EK**(1996. gada 11. marts)****par datubāzu tiesisko aizsardzību**

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

bas var kavēt preču vai pakalpojumu brīvu apriti Kopienā;

ievērojot Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu, un jo īpaši tā 57. panta 2. punktu, 66. un 100.a pantu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu ⁽¹⁾,

5) tā kā autortiesības saglabājas kā raksturīga izņēmuma tiesību forma datubāzu autoriem;

ņemot vērā Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽²⁾,

6) tā kā, ja nav saskaņotas tiesību aktu vai precedentu tiesību sistēmas attiecībā uz negodīgu konkurenci, tomēr papildu vajadzīgi citi līdzekļi, lai novērstu nesankcionētu datubāzu satura iegūšanu un/vai atkārtotu izmantošanu;

saskaņā ar Līguma 189.b pantā noteikto procedūru ⁽³⁾,

1) tā kā pašlaik dalībvalstīs spēkā esošie tiesību akti pietiekami neaizsargā datubāzes; tā kā, ja šāda aizsardzība ir, tā katrā dalībvalstī ir citāda;

7) tā kā datubāzu izstrāde prasa ievērojamus cilvēku, tehnikas un finanšu resursu ieguldījumus, toties, lai tās nokopētu vai tām piekļūtu, jāpatērēniecīga daļa no izmaksām, kas vajadzīgas, lai tās patstāvīgi izstrādātu;

2) tā kā šādām datubāzu tiesiskās aizsardzības atšķirībām dalībvalstu tiesību aktos ir tieša negatīva ietekme uz iekšējā tirgus darbību attiecībā uz datubāzēm un, jo īpaši, uz fizisku un juridisku personu brīvību piegādāt tiešsaistes datubāzu produktus un pakalpojumus, pamatojoties uz visā Kopienā saskaņotu tiesisko reglamentāciju; tā kā šādas atšķirības varētu kļūt vēl lielākas, dalībvalstīm ieviešot jaunus tiesību aktus šajā jomā, kas iegūst arvien plašāku starptautisku dimensiju;

8) tā kā nesankcionētai datubāzu satura iegūšanai un/vai atkārtotai izmantošanai var būt nopietnas ekonomiskas un tehniskas sekas;

3) tā kā atšķirības, kas traucē iekšējā tirgus darbībai, ir jālikvidē, un jānovērš jaunu šādu atšķirību rašanās, bet atšķirības, kas uz iekšējā tirgus darbību vai Kopienas informācijas tirgus attīstību neatstāj nelabvēlīgu ietekmi, nav jālikvidē un nav jānovērš to rašanās;

9) tā kā datubāzes ir būtiski svarīgs līdzeklis Kopienas informācijas tirgus attīstībā; tā kā šis līdzeklis ir noderīgs arī daudzās citās jomās;

4) tā kā dalībvalstīs saskaņā ar to tiesību aktiem vai precedentu tiesībām ir dažādas datubāzu autortiesību aizsardzības formas, un tā kā, ja šīs tiesību aktu atšķirības aizsardzības apjomā un nosacījumos dalībvalstu starpā saglabājas, šādas nesaskaņotas intelektuālā īpašuma tiesī-

10) tā kā ik gadu visās tirdzniecības un rūpniecības nozarēs radītās un apstrādātās informācijas apjoma straujais pieaugums Kopienā un pasaulē prasa ieguldījumu uzlabotās informācijas apstrādes sistēmās visās dalībvalstīs;

11) tā kā ieguldījumi, ko datubāzu jomā veic dalībvalstīs, Kopiena un pasaulē lielākās datubāzu izstrādātājas trešās valstīs, pašlaik ir ļoti atšķirīgi apjoma ziņā;

⁽¹⁾ OV C 156, 23.6.1992., 4. lpp. un OV C 308, 15.11.1993., 1. lpp.⁽²⁾ OV C 19, 25.1.1993. 3. lpp.⁽³⁾ Eiropas Parlamenta 1993. gada 23. jūnija Atzinums (OV C 194, 19.7.1993., 144. lpp.), Padomes 1995. gada 10. jūlija Kopējā nostāja (OV C 288, 30.10.1995., 14. lpp.), Eiropas Parlamenta 1995. gada 14. decembra Lēmums (OV C 17, 22.1.1996.) un Padomes 1996. gada 26. februāra Lēmums.

12) tā kā Kopienā nebūs ieguldījumu modernās informācijas uzkrāšanas un apstrādes sistēmās, ja datubāzu veidotāju tiesību aizsardzībai netiks ieviests stabils un vienāds tiesiskās aizsardzības režīms;

- 13) tā kā šī direktīva aizsargā darbu, datu un citu materiālu krājumus, sauktus arī par "kompilācijām", ko sakārto, glabā un kam var piekļūt dažādiem līdzekļiem, kas ietver elektroniskos, elektromagnētiskos vai elektrooptiskos procesus, vai analogus procesus;
- 14) tā kā šajā direktīvā paredzēto aizsardzību vajadzētu attiecināt arī uz neelektroniskām datubāzēm;
- 15) tā kā kritēriji, kurus izmanto, lai noteiktu, vai uz datubāzi attiecināma autortiesību aizsardzība, būtu jānosaka, ņemot vērā faktu, ka datubāzes satura atlase vai izkārtotums ir autora paša intelekta radīts; tā kā šādai aizsardzībai jāattiecas uz datubāzes struktūru;
- 16) tā kā, lai noteiktu, vai uz datubāzi attiecināma autortiesību aizsardzība, būtu jāpiemēro vienīgi oriģinalitātes kritērijs tādā ziņā, ka tas ir autora paša radīts darbs, un jo īpaši nevajadzētu piemērot nekādus estētiskus vai kvalitātes kritērijus;
- 17) tā kā ar terminu "datubāze" būtu jāsaprot literāru, mākslas, muzikālu vai citu darbu krājumus, vai citu materiālu, piemēram, teksti, skaņas, attēli, skaitļi, fakti un dati, krājumus; tā kā tam būtu jāattiecas uz neatkarīgu darbu, datu vai citu materiālu krājumiem, kurus sistemātiski vai metodiski sakārto, un kuriem var individuāli piekļūt; tā kā tas nozīmē, ka šī direktīva neattiecas uz pašiem ierakstiem vai audiovizuāliem, kinematogrāfiem, literāriem vai muzikāliem darbiem;
- 18) tā kā šī direktīva neskar autoru brīvību izlemt, vai un kā viņi atļaus savus darbus iekļaut datubāzē, jo īpaši, vai dotā atļauja ir ekskluzīva; tā kā datubāzu aizsardzība ar *sui generis* tiesībām neierobežo pastāvošās tiesības attiecībā uz to saturu, un jo īpaši, ja autors vai blakustiesību subjekts atļauj dažus no viņa darbiem vai materiāla iekļaut datubāzē saskaņā ar neekskluzīvu līgumu, trešā persona var izmantot šos darbus vai materiālu, ja autors vai blakustiesību subjekts bez datubāzes veidotāja *sui generis* tiesībām, kuram lūgts novērst šādu darbību, dod atļauju to darīt ar nosacījumu, ka šos darbus vai materiālu neiegūst no datubāzes, ne arī to atkārtoti izmanto;
- 19) tā kā parasti šī direktīva neattiecas uz vairāku mūzikas izpildījumu ierakstu kompilācijām kompaktdiskos, gan
- tāpēc, ka uz šādām kompilācijām nav attiecināma autortiesību aizsardzība, gan arī tāpēc, ka tajā nav pietiekami liela ieguldījumu, lai uz to attiecinātu *sui generis* tiesības;
- 20) tā kā šajā direktīvā paredzēto aizsardzību var attiecināt arī uz materiāliem, kas vajadzīgi dažu datubāzu, piemēram, tēzauru un indeksācijas sistēmu darbībai vai izmantošanai;
- 21) tā kā šajā direktīvā paredzētā aizsardzība attiecas uz datubāzēm, kurās ir sistemātiski vai metodiski apkopoti darbi, dati vai citi materiāli; tā kā šiem materiāliem nav jābūt fiziski sakārtotiem organizētā veidā;
- 22) tā kā elektroniskās datubāzes šīs direktīvas nozīmē var ietvert arī tādas ierīces kā lasāmatmiņas kompaktdiskus un interaktīvos kompaktdiskus;
- 23) tā kā termina "datubāze" nozīmi nevajadzētu paplašināt līdz datubāzu veidošanai vai darbībai lietotajām datorprogrammām, kuras aizsargā Padomes Direktīva 91/250/EEK (1991. gada 14. maijs) par datorprogrammu tiesisko aizsardzību ⁽¹⁾;
- 24) tā kā datubāzu nomu un patapinājumu autortiesību un blakustiesību jomā reglamentē vienīgi Padomes Direktīva 92/100/EEK (1992. gada 19. novembris) par nomas tiesībām un patapinājuma tiesībām, un dažām blakustiesībām, kas attiecas uz autortiesībām intelektuālā īpašuma jomā ⁽²⁾;
- 25) tā kā autortiesību termiņu jau reglamentē Padomes Direktīva 93/98/EEK (1993. gada 29. oktobris) par autortiesību un dažu blakustiesību aizsardzības termiņu saskaņošanu ⁽³⁾;
- 26) tā kā ar autortiesībām aizsargātie darbi un ar blakustiesībām aizsargātais materiāls, kas ietverts datubāzē, tiek aizsargāti arī ar attiecīgajām izņēmuma tiesībām un var nebūt iekļauti vai iegūti no datubāzes bez tiesību subjekta vai tiesību pārņēmēja atļaujas;
- 27) tā kā autortiesības uz šādiem darbiem un blakustiesības uz materiālu, kas ietverts datubāzē, nav nekādi ierobežotas ar atsevišķām tiesībām uz šo darbu vai materiāla atlasī vai izkārtotumu datubāzē;

⁽¹⁾ OV L 122, 17.5.1991., 42. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Direktīvu 93/98/EEK (OV L 290, 24.11.1993., 9. lpp.)

⁽²⁾ OV L 346, 27.11.1992., 61. lpp.

⁽³⁾ OV L 290, 24.11.1993., 9. lpp.

- 28) tā kā to fizisko personu personiskās tiesības, kas veidojušas datubāzi, pieder autoram un tās būtu jāizmanto saskaņā ar dalībvalstu tiesību aktiem un Bernes Konvenciju par literāro un mākslas darbu aizsardzību; tā kā uz šīm personiskām tiesībām šī direktīva neattiecas;
- 29) tā kā noteikumus, kas piemērojami darbinieku veidotām datubāzēm, atstāj dalībvalstu ziņā; tā kā nekas šajā direktīvā nekavē dalībvalstis to tiesību aktos paredzēt, ka, ja datubāzi radījis darbinieks, pildot savus pienākumus vai pēc darba devēja norādījumiem, tikai darba devējs ir tiesīgs izmantot visas mantiskās tiesības attiecībā uz šādi radītu datubāzi, ja vien līgums neparedz ko citu;
- 30) tā kā autora izņēmuma tiesībām jāietver tiesības noteikt, kā un kas viņa darbu izmanto, un jo īpaši kontrolēt sava darba izplatīšanu nepilnvarotām personām;
- 31) tā kā datubāzu autortiesību aizsardzība aptver arī datubāzu pieejamību arī citādi, nekā tikai izplatot kopijas;
- 32) tā kā dalībvalstu pienākums ir nodrošināt, ka to noteikumi vismaz būtībā ir vienādi attiecībā uz tādām darbībām, kas pakļautas šajā direktīvā paredzētajiem ierobežojumiem;
- 33) tā kā izplatīšanas tiesību izbeigšanās jautājums nerodas attiecībā uz tiešsaistes datubāzēm, kuras pieder pakalpojumu sniegšanas jomai; tā kā tas attiecas arī uz fizisko tādās datubāzes eksemplāru, kuru veidojis šāda pakalpojuma izmantotājs ar tiesību subjekta piekrišanu; tā kā atšķirībā no lasāmatmiņas kompaktdiskiem vai interaktīvajiem kompaktdiskiem, kur intelektuālais īpašums ietverts materiālā veidā, proti, kā prece, katram tiešsaistes pakalpojumam faktiski ir vajadzīga atļauja, ja autortiesības to paredz;
- 34) tā kā, tiklīdz tiesību subjekts izlēmis padarīt datubāzes eksemplāru lietotājam pieejamu, vai nu tiešsaistes pakalpojuma vai izplatīšanas veidā, šim likumīgajam lietotājam tomēr ir jābūt iespējai piekļūt un lietot datubāzi tādiem mērķiem un tādā veidā, kā norādīts līgumā ar tiesību subjektu, pat ja šāda piekļuve un lietošana rada vajadzību veikt citādi ierobežotas darbības;
- 35) tā kā jā sastāda saraksts ar ierobežoto darbību izņēmumiem, ņemot vērā to, ka autortiesības, kā to paredz šī direktīva, attiecas tikai uz datubāzes satura atlasī vai tā izkārtojumu; tā kā dalībvalstīm vajadzētu dot iespēju dažos gadījumos šādus izņēmumus pieļaut; tā kā tomēr šī iespēja būtu jāizmanto saskaņā ar Bernes Konvenciju un tikai tādā mērā, ka izņēmumi attiecas vienīgi uz datubāzes struktūru; tā kā būtu jānošķir izņēmumi privātai lietošanai un izņēmumi reproducēšanai privātos nolūkos, kas skar dažu dalībvalstu tiesību aktos paredzētos noteikumus par nodevām par tukšajiem nesējiem vai ierakstīšanas iekārtām;
- 36) tā kā termins "zinātniskā pētniecība" šīs direktīvas nozīmē attiecas gan uz dabas zinātnēm, gan uz humanitārajām zinātnēm;
- 37) tā kā šī direktīva neietekmē Bernes Konvencijas 10. panta 1. punktu;
- 38) tā kā arvien biežāka ciparierakstes tehnoloģijas lietošana pakļauj datubāzu veidotāju riskam, ka viņa datubāzes saturu bez viņa atļaujas var elektroniski nokopēt un pārkārtot, lai izveidotu datubāzi ar identu saturu, kas tomēr nepārkāpj autortiesības viņa datubāzes izkārtojuma ziņā;
- 39) tā kā papildu nolūkam aizsargāt datubāzes satura oriģinālas atlases vai izkārtojuma autortiesības šī direktīva tiecas aizsargāt datubāzu veidotājus pret to, ka viņu finansiālo un profesionālo ieguldījumu datubāzu satura iegūšanā varētu nelikumīgi piesavināties; šajā nolūkā visu datubāzi vai tās būtiskās daļas aizsargā pret lietotāju vai konkurentu atsevišķām darbībām;
- 40) tā kā šo *sui generis* tiesību mērķis ir ierobežotā tiesību spēkā esamības laikā nodrošināt aizsardzību jebkurai ieguldījumam, kas veikts, iegūstot, pārbaudot vai atspoguļojot datubāzes saturu; tā kā šāds ieguldījums var būt finansiālo līdzekļu izmantojums un/vai laika, pūļu un enerģijas patēriņš;

- 41) tā kā *sui generis* tiesību mērķis ir dot datubāzes veidotājam iespēju novērst vai nu visa datubāzes satura, vai tās būtiskas daļas nesankcionētu iegūšanu un/vai atkārtotu izmantošanu; tā kā datubāzes veidotājs ir persona, kas uzņemas iniciatīvu un ieguldījuma risku; tā kā tas nozīmē, ka apakšuzņēmēji nepieder datubāzu veidotāju kategorijai;
- 42) tā kā īpašās tiesības novērst nesankcionētu iegūšanu un/vai atkārtotu izmantošanu attiecas uz lietotāju, kas pārkāpj savas likumīgās tiesības un tādējādi kaitē ieguldījumam; tā kā tiesības aizliegt visa satura vai tā būtiskas daļas iegūšanu un/vai atkārtotu izmantošanu attiecas ne tikai uz parazitisku konkurējošu produktu izgatavotājiem, bet arī uz jebkuru lietotāju, kurš ar savām darbībām rada nozīmīgu, kvalitātes vai kvantitātes aspektā novērtējamu kaitējumu ieguldījumam;
- 43) tā kā attiecībā uz pārraidi tiešsaistē neizbeidzas tiesības aizliegt atkārtoti izmantot gan datubāzi, gan datubāzes vai tās daļas fizisku kopiju, ko veicis pārraides adresāts ar tiesību subjekta piekrišanu;
- 44) tā kā, ja datubāzes satura ekrānekspozīcija rada vajadzību pastāvīgi vai uz laiku pārsūtīt visu vai būtisku šāda satura daļu uz citu līdzekli, šai darbībai vajadzīga tiesību subjekta atļauja;
- 45) tā kā tiesības aizliegt nesankcionētu iegūšanu un/vai atkārtotu izmantošanu nekādā gadījumā nenozīmē autortiesību aizsardzību pašiem faktiem vai datiem;
- 46) tā kā šīm tiesībām – novērst visu darbu, datu vai materiālu vai to būtisku daļu nesankcionētu iegūšanu un/vai atkārtotu izmantošanu no datubāzes – nevajadzētu radīt jaunas tiesības uz pašiem darbiem, datiem vai materiāliem;
- 47) tā kā konkurences interesēs starp informācijas produktu un pakalpojumu piegādātājiem *sui generis* tiesību aizsardzību nedrīkst atļaut tādā veidā, kas atvieglotu dominējoša stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu, jo īpaši attiecībā uz jaunu produktu un pakalpojumu radīšanu un izplatīšanu, kuriem ir intelektuāla, dokumentāra, tehniska, ekonomiska vai komerciāla pievienotā vērtība; tā kā šīs direktīvas noteikumi tāpēc neierobežo Kopienas vai valstu konkurences noteikumu piemērošanu;
- 48) tā kā šīs direktīvas mērķis – nodrošināt pienācīgu un vienādu datubāzu aizsardzības līmeni, kas garantētu datubāzes veidotāju atalgojumu, – atšķiras no mērķa, ko paredz Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 95/46/EK (1995. gada 24. oktobris) par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti⁽¹⁾ — garantēt brīvu personas datu apriti, pamatojoties uz saskaņotiem noteikumiem, kas paredzēti, lai aizsargātu pamattiesības, jo īpaši Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 8. pantā atzītās tiesības uz privāto dzīvi; tā ka šīs direktīvas noteikumi neierobežo datu aizsardzības tiesību aktus;
- 49) tā kā neatkarīgi no tiesībām novērst visas datubāzes vai tās būtiskas daļas iegūšanu un/vai atkārtotu izmantošanu, būtu jānosaka, ka datubāzes veidotājs vai tiesību subjekts nedrīkst atturēt datubāzes likumīgu lietotāju no nebūtisku daļu iegūšanas un atkārtotas izmantošanas; tā kā šis lietotājs tomēr nedrīkst nepamatoti kaitēt *sui generis* tiesību vai autortiesību, vai blakustiesību subjekta likumīgajām interesēm attiecībā uz datubāzē ietvertajiem darbiem vai materiālu;
- 50) tā kā dalībvalstīm jābūt iespējai pieļaut izņēmumus no tiesībām novērst nesankcionētu datubāzes satura būtiskas daļas iegūšanu vai atkārtotu izmantošanu gadījumā, ja iegūšanu izdara privātos nolūkos, kā piemēru mācībās vai zinātniskā pētniecībā, vai ja iegūšanu un/vai atkārtotu izmantošanu izdara valsts drošības vajadzībām, vai arī administratīvu vai tiesas procedūru vajadzībām; tā kā šādas darbības nedrīkst ierobežot veidotāja izņēmuma tiesības izmantot datubāzi un to nolūks nedrīkst būt komerciāls;
- 51) tā kā dalībvalstis, ja tās izmanto iespēju atļaut datubāzes likumīgam lietotājam iegūt tās satura būtisku daļu, lai izmantotu kā piemēru mācībās vai zinātniskā pētniecībā, var attiecināt šo atļauju tikai uz dažu kategoriju izglītības vai zinātniskās pētniecības iestādēm;

(¹) OV L 281, 23.11.1995., 31. lpp.

- 52) tā kā tām dalībvalstīm, kurām ir īpaši noteikumi, kas paredz šajā direktīvā noteiktajām *sui generis* tiesībām līdzīgas tiesības, būtu jāļauj saglabāt, ciktāl tas skar jaunās tiesības, izņēmumus, kurus šādi noteikumi parasti nosaka;
- 53) tā kā pierādīt datubāzes izveides pabeigšanas datumu ir datubāzes veidotāja pienākums;
- 54) tā kā pierādīt to, ka ir kritēriji, pēc kuriem var secināt, ka ievērojamas pārmaiņas datubāzes saturā uzskatāmas par būtisku jaunu ieguldījumu, ir šāda ieguldījuma rezultātā radušās datubāzes veidotāja pienākums;
- 55) tā kā būtisks jauns ieguldījums ar jaunu tiesību aizsardzības laiku var ietvert reālu datubāzes satura pārbaudi;
- 56) tā kā tiesības novērst ar datubāzēm saistītu nesankcionētu iegūšanu un/vai atkārtotu izmantošanu vajadzētu attiecināt uz datubāzēm, kuru veidotāji ir trešo valstu pilsoņi vai to pastāvīgie iedzīvotāji, vai uz tām, kuras radījušas juridiskas personas, kas Līguma izpratnē nav reģistrētas dalībvalstīs, ja vien šādas trešās valstis piedāvā līdzvērtīgu aizsardzību datubāzēm, kuras radījuši dalībvalstu pilsoņi vai Kopienas teritorijas pastāvīgie iedzīvotāji;
- 57) tā kā papildus aizsardzības līdzekļiem, kas dalībvalstu tiesību aktos paredzēti pret autortiesību vai citu tiesību pārkāpumiem, dalībvalstīm jānodrošina pienācīgi aizsardzības līdzekļi pret nesankcionētu datubāzes satura iegūšanu un/vai atkārtotu izmantošanu;
- 58) tā kā papildus autortiesību aizsardzībai, ko datubāzes struktūrai paredz šī direktīva un ko tās saturam pret nesankcionētu iegūšanu un/vai atkārtotu izmantošanu paredz *sui generis* tiesības, spēkā paliek citi dalībvalstu tiesību akti attiecībā uz datubāzu produktu un pakalpojumu piegādi;
- 59) tā kā šī direktīva neierobežo dalībvalsts tiesību aktos atzītu noteikumu par audiovizuālo programmu pārraidi piemērošanu attiecībā uz datubāzēm, kas veidotas no audiovizuālajiem darbiem;
- 60) tā kā dažas dalībvalstis pašlaik ar autortiesību noteikumiem aizsargā datubāzes, kuras neatbilst tādas datubāzes kritērijiem, kas aizsargājama ar autortiesībām, kā noteikts šajā direktīvā; tā kā pat tad, ja attiecīgās datubāzes

ir aizsargājamas saskaņā ar šajā direktīvā paredzētajām tiesībām, lai novērstu nesankcionētu to satura iegūšanu un/vai atkārtotu izmantošanu, aizsardzības laiks saskaņā ar šīm tiesībām ir ievērojami īsāks nekā tas, kuru tām nosaka pašlaik spēkā esošie valsts noteikumi; tā kā to kritēriju saskaņošana, pēc kuriem nosaka, vai datubāze ir aizsargājama ar autortiesībām, var nesaīsināt aizsardzības laiku, ko pašlaik bauda attiecīgie tiesību subjekti; tā kā šajā sakarā būtu jānosaka atkāpe; tā kā šādas atkāpes iedarbība jāattiecinā tikai uz attiecīgajām dalībvalstu teritorijām;

IR PIENĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

I NODAĻA

PIEMĒROJUMS

1. pants

Piemērojums

1. Šī direktīva attiecas uz visu formu datubāzu tiesisko aizsardzību.
2. Šajā direktīvā "datubāze" nozīmē neatkarīgu darbu, datu vai citu materiālu individuāli elektroniski vai citādi pieejamu krājumu, kas sakārtots sistemātiski vai metodiski.
3. Šajā direktīvā paredzētā aizsardzība neattiecas uz datorprogrammām, kas izmantotas elektroniski pieejamu datubāzu veidošanā vai lietošanā.

2. pants

Piemērojuma ierobežojumi

Šo direktīvu piemēro, neskarot Kopienas noteikumus, kas attiecas uz:

- a) datorprogrammu tiesisko aizsardzību;
- b) nomas tiesībām, patapinājuma tiesībām un dažām blakustiesībām, kas saistītas ar autortiesībām intelektuālā īpašuma jomā;
- c) autortiesību un dažu blakustiesību aizsardzības laiku.

II NODAĻA

AUTORTIESĪBAS

3. pants

Aizsardzības objekts

1. Saskaņā ar šo direktīvu datubāzes, kuras to satura atlases vai izkārtojuma ziņā ir autora paša intelekta radīts darbs, kā tādas ir aizsargājamas ar autortiesībām. Nosakot, vai tās jāaizsargā, neizmanto nekādus citus kritērijus.

2. Datubāzu autortiesību aizsardzība, ko paredz šī direktīva, neattiecas uz to saturu un neierobežo nekādas tiesības, kas attiecas uz pašu saturu.

4. pants

Datubāzu autorība

1. Datubāzes autors ir fiziska persona vai fizisku personu grupa, kas radījusi bāzi, vai, ja dalībvalsts tiesību akti to pieļauj, juridiska persona, ko šie tiesību akti atzīst par tiesību subjektu.

2. Ja dalībvalsts tiesību akti atzīst kolektīvus darbus, mantiskās tiesības pieder personai, kas ir autortiesību subjekts.

3. Izņēmuma tiesības attiecībā uz datubāzēm, ko kopīgi radījusi fizisku personu grupa, ir kopīgas.

5. pants

Ierobežotās darbības

Attiecībā uz tādas datubāzes izpausmi, kas aizsargājama ar autortiesībām, datubāzes autoram ir izņēmuma tiesības veikt vai dot atļauju veikt:

a) pagaidu vai pastāvīgu pavairošanu ar jebkādiem līdzekļiem un jebkādā formā, kopumā vai daļēji;

b) tulkošanu, pielāgošanu, pārkārtošanu vai citādu pārveidošanu;

c) datubāzes vai tās eksemplāru izplatīšanu sabiedrībā jebkādā formā. Pirmā datubāzes eksemplāra pārdošana Kopienā, ko izdara tiesību subjekts vai kāds ar viņa piekrišanu, izbeidz tiesības kontrolēt šo eksemplāru atkārtotu pārdošanu Kopienā;

d) jebkādu publisku demonstrēšanu vai izrādīšanu;

e) jebkāda b) apakšpunktā minēto darbību iznākuma reproducēšanu, izplatīšanu, demonstrēšanu vai izrādīšanu publikai.

6. pants

Ierobežoto darbību izņēmumi

1. Lai datubāzes vai tās eksemplāra likumīgs lietotājs varētu veikt kādu no 5. pantā norādītajām darbībām, kas vajadzīgas, lai likumīgs lietotājs varētu piekļūt datubāzes saturam un to izmantot, datubāzes autora atļauja nav vajadzīga. Ja datubāzes likumīgajam lietotājam ir atļauts izmantot tikai daļu no datubāzes, šis noteikums attiecas tikai uz to daļu.

2. Dalībvalstīm ir izvēles tiesības noteikt ierobežojumus 5. pantā minētajām tiesībām šādos gadījumos:

a) ja datubāze nav elektroniska un to reproducē privātos nolūkos;

b) ja to izmanto vienīgi kā piemēru mācībās vai zinātniskā pētniecībā, norādot avotu un tikai tādā apmērā, kas vajadzīgs, lai sasniegtu nekomerciālo mērķi;

c) ja to izmanto valsts drošības nolūkos vai administratīviem vai tiesas procesiem;

d) citi autortiesību izņēmumi, ko valsts tiesību akti parasti atļauj, neierobežojot a), b) un c) punktus.

3. Saskaņā ar Bernes Konvenciju par literāro un mākslas darbu aizsardzību šo pantu nedrīkst interpretēt tā, ka tā piemērošana nepamatoti apdraudētu tiesību subjekta likumīgās intereses vai traucētu datubāzes normālam lietojumam.

III NODAĻA

SUI GENERIS TIESĪBAS

7. pants

Aizsardzības objekts

1. Tādas datubāzes veidotājam, kuras satura iegūšanā, pārbaudē vai noformēšanā ir veikts kvalitātes un/vai kvantitātes aspektā būtisks ieguldījums, dalībvalstis nodrošina tiesības novērst visa datubāzes satura vai kvalitātes un/vai kvantitātes aspektā būtiskas tā daļas iegūšanu.

2. Šajā nodaļā:

- a) "iegūšana" nozīmē visa datubāzes satura vai būtiskas tā daļas īslaicīgu vai pastāvīgu pārvietošanu uz citu nesēju jebkādiem paņēmieniem un jebkurā formā;
- b) "atkārtota izmantošana" nozīmē jebkādā formā nodrošinātu brīvu piekļuvi visam datubāzes saturam vai tā daļai, izplatot tās eksemplārus, to iznomājot vai nodrošinot tās tiešaisti vai citas pārraides formas. Pirmā datubāzes eksemplāra pārdošana Kopienā, ko izdara tiesību subjekts vai kāds ar viņa piekrišanu, izbeidz tiesības kontrolēt šo eksemplāru atkārtotu pārdošanu Kopienā.

Publiska iznomāšana nav uzskatāma par iegūšanu vai atkārtotu izmantošanu.

3. Pirmajā punktā minētās tiesības var tikt nodotas citiem, deleģētas vai piešķirtas ar licences līgumiem.

4. Pirmajā punktā minētās tiesības piemēro neatkarīgi no tā, vai datubāze ir vai nav aizsargājama ar autortiesībām vai citām tiesībām. Turklāt tās piemēro neatkarīgi no tā, vai datubāzes saturs ir vai nav aizsargājams ar autortiesībām vai citām tiesībām. Datubāzu aizsardzība saskaņā ar 1. punktā minētajām tiesībām neierobežo tiesības, kas ir spēkā attiecībā uz to saturu.

5. Nav atļauts atkārtoti un sistemātiski iegūt un/vai atkārtoti izmantot nebūtiskas datubāzes satura daļas, ja tas saistīts ar darbībām, kas traucē normālai šīs datubāzes izmantošanai vai nepamatoti apdraud šīs datubāzes veidotāja likumīgās intereses.

8. pants

Likumīgu lietotāju tiesības un pienākumi

1. Publiski pieejamas datubāzes veidotājs nedrīkst atturēt datubāzes likumīgu lietotāju no tās satura kvalitātes un/vai kvantitātes aspektā nebūtisku daļu iegūšanas un/vai atkārtotas lietošanas jebkādos nolūkos. Ja likumīgajam lietotājam atļauts iegūt un/vai atkārtoti izmantot tikai daļu no datubāzes, šis noteikums attiecas tikai uz šo daļu.

2. Publiski pieejamas datubāzes likumīgais lietotājs nedrīkst veikt darbības, kas traucē normālai datubāzes izmantošanai vai nepamatoti apdraud datubāzes veidotāja likumīgās intereses.

3. Publiski pieejamas datubāzes likumīgais lietotājs nedrīkst kaitēt autortiesību vai blakustiesību subjektam saistībā ar datubāzē iekļautajiem darbiem vai materiālu.

9. pants

Izņēmumi no sui generis tiesībām

Dalībvalstis var paredzēt, ka publiski pieejamas datubāzes likumīgie lietotāji var bez tās veidotāja atļaujas iegūt vai atkārtoti izmantot tās satura būtisku daļu:

- a) ja tā nav elektroniska datubāze un ja tās saturu izmanto privātos nolūkos;
- b) ja to izmanto kā piemēru mācībās vai zinātniskā pētniecībā, norādot avotu un tikai tādā apmērā, kas vajadzīgs nekomerciāla mērķa sasniegšanai;
- c) ja iegūšana un/vai atkārtota izmantošana paredzēta valsts drošības nolūkos vai administratīviem vai tiesas procesiem.

10. pants

Tiesību aizsardzības laiks

1. Šīs direktīvas 7. pantā paredzētās tiesības ir spēkā no dienas, kad pabeigta datubāzes izveide. Tās beidzas pēc piecpadsmit gadiem, skaitot no tā gada pirmā janvāra, kas seko datubāzes izveides pabeigšanas dienai.

2. Ja datubāze pirms 1. punktā norādītā laikposma beigām jebkādā veidā ir publiski pieejama, aizsardzības termiņš saskaņā ar šīm pašām tiesībām beidzas pēc piecpadsmit gadiem, skaitot no tā gada pirmā janvāra, kas seko dienai, kad datubāze pirmo reizi darīta pieejama publikai.

3. Jebkādas kvalitātes vai kvantitātes aspektā būtiskas pārmaiņas datubāzes saturā, tostarp jebkādas būtiskas pārmaiņas, kas rodas no uzkrātiem secīgiem papildinājumiem, svītrojumiem vai grozījumiem, kuru dēļ var uzskatīt, ka datubāze ir kvalitātes vai kvantitātes aspektā būtisks jauns ieguldījums, piešķir datubāzei, kas radusies šī ieguldījuma rezultātā, jaunu aizsardzības laiku.

11. pants

Personas, kas gūst labumu no aizsardzības saskaņā ar sui generis tiesībām

1. Šīs direktīvas 7. pantā norādītās tiesības attiecas uz datubāzēm, kuru veidotāji vai tiesību subjekti ir dalībvalstu pilsoņi vai kuru pastāvīgā dzīvesvieta ir Kopienas teritorijā.

2. Šā panta 1. punkts attiecas arī uz uzņēmēj sabiedrībām, kuras izveidotas saskaņā ar dalībvalsts tiesību aktiem un kuru juridiskā adrese, pārvaldes institūcijas vai galvenā darbības vieta ir Kopienā; tomēr, ja šādai uzņēmēj sabiedrībai Kopienas teritorijā ir tikai tās juridiskā adrese, tās darbībām ir jābūt reālai nepārtrauktai saiknei ar dalībvalsts ekonomiku.

3. Nolīgumus, kas 7. pantā paredzētās tiesības darbību attiecina uz datubāzēm, kuras veidotas trešās valstīs un uz kurām neattiecas 1. un 2. punkta noteikumi, pēc Komisijas priekšlikuma slēdz Padome. Aizsardzības laiks, kas saskaņā ar šo procedūru attiecināts uz datubāzēm, nepārsniedz 10. pantā noteikto laiku.

IV NODAĻA

VISPĀRĪGI NOTEIKUMI

12. pants

Zaudējumu atlīdzība

Dalībvalstis nodrošina piemērotu zaudējumu atlīdzību attiecībā uz šajā direktīvā paredzētajiem tiesību pārkāpumiem.

13. pants

Citu tiesību aktu turpmāka piemērošana

Šī direktīva neietekmē noteikumus, kas reglamentē jo īpaši autortiesības, ar autortiesībām saistītas tiesības vai citas tiesības vai pienākumus, kas attiecas uz datiem, darbiem vai citiem materiāliem, kas ietverti datubāzē, patentu tiesības, preču zīmes, dizaina tiesības, nacionālo bagātību aizsardzību, tiesību aktus par ierobežojošām darbībām un negodīgu konkurenci, uzņēmējdarbības noslēpumus, drošību, konfidencialitāti, datu aizsardzību un privātumu, piekļuvi publiskiem dokumentiem un līgumtiesības.

14. pants

Piemērošana laikā

1. Autortiesību aizsardzība saskaņā ar šo direktīvu attiecas arī uz datubāzēm, kas izveidotas pirms 16. panta 1. punktā norādītās dienas, kuras līdz minētajai dienai atbilst prasībām, kas attiecībā uz datubāzu autortiesību aizsardzību noteiktas šajā direktīvā.

2. Ja šīs direktīvas publikācijas dienā dalībvalstī ar autortiesībām aizsargāta datubāze neatbilst 3. panta 1. punktā paredzētajiem autortiesību aizsardzības kritērijiem, tad neatkarīgi no

šā panta 1. punkta noteikumiem šī direktīva nesaīsina šai dalībvalstī paredzēto atlikušo autortiesību aizsardzības laiku

3. Aizsardzība saskaņā ar šo direktīvu attiecībā uz 7. pantā paredzētajām tiesībām attiecas arī uz datubāzēm, kuru izveidošana ir pabeigta ne agrāk kā piecpadsmit gadus pirms dienas, kas norādīta 16. panta 1. punktā, un kuras šajā dienā atbilst 7. pantā norādītajām prasībām.

4. Šā panta 1. un 3. punktā paredzētā aizsardzība neierobežo līgumus, kas noslēgti, un tiesības, kas iegūtas pirms šajos punktos minētās dienas.

5. Gadījumā, ja datubāzes izveidošana pabeigta ne agrāk kā piecpadsmit gadus pirms 16. panta 1. punktā norādītās dienas, 7. pantā paredzētais aizsardzības laiks izbeidzas pēc piecpadsmit gadiem, skaitot no šai dienai sekojošā pirmā janvāra.

15. pants

Dažu noteikumu saistošais raksturs

Līgumu noteikumi, kas ir pretrunā 6. panta 1. punktam un 8. pantam, nav spēkā.

16. pants

Nobeiguma noteikumi

1. Dalībvalstis pieņem normatīvos un administratīvos aktus, kas vajadzīgi, lai līdz 1998. gada 1. janvārim izpildītu šīs direktīvas prasības.

Dalībvalstis pieņemot šos aktus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī pievieno šādu atsauci to oficiālai publikācijai. Dalībvalstis nosaka metodes, kā veikt šādas atsauces.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus to savu tiesību aktu noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

3. Ne vēlāk kā trešā gada beigās pēc 1. punktā minētā datuma un turpmāk ik pēc trīs gadiem Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam, Padomei un Ekonomisko un sociālo lietu komitejai ziņojumu par šīs direktīvas piemērošanu, kurā tā, *inter alia*, pamatojoties uz īpašu informāciju, ko sniedz dalībvalstis, izskata jo īpaši *sui generis* tiesību piemērošanu, ieskaitot 8. un 9. pantu, un īpaši pārbauda, vai šo tiesību piemērošana nerada dominējoša stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu vai citu iespaidu uz brīvu konkurenci, kas varētu attaisnot attiecīgu pasākumu veikšanu, ieskaitot piespiedu licencēšanas pasākumu ieviešanu. Vajadzības gadījumā tā iesniedz priekšlikumus par šīs direktīvas grozījumiem sakarā ar jaunumiem datubāzu jomā.

17. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Strasbūrā, 1996. gada 11. martā

Eiropas Parlamenta vārdā —
priekšsēdētājs
K. HÄNSCH

Padomes vārdā —
priekšsēdētājs
L. DINI
